

Katedra Języków i Kultur Afryki UW i Staromiejski Dom Kultury zapraszają na
DNI AFRYKI 2016

Dniom Afryki towarzyszy wystawa Pagnes – tkaniny Afryki Zachodniej i Środkowej w Audytorium Maximum UW w dniach 16-31 maja

Wykłady w Katedrze Języków i Kultur Afryki

Wydział Orientalistyczny, s. 208

Kampus Centralny, Krakowskie Przedmieście 26/28

9.05 g. 13.00 – 14.30 - Współczesna rzeźba Senegalu: Ousmane Sow – dr Ewa Kalinowska

11.05 g. 11.10 – 12.50 - Zmiany językowe na tle procesów urbanizacyjnych w Afryce

– prof. Nina Pawlak

12.05 g. 13:00 - 14.30 Islam w Erytrei – dr Marcin Krawczuk

2.06 g. 13:00 – 14.30 Harer – święte miasto etiopskiego islamu – dr Marcin Krawczuk

Wydarzenia w Staromiejskim Domu Kultury, Rynek Starego Miasta 2

9.05. g. 19.00 – Ousmane Sembène – Ewa Kalinowska

Ousmane Sembène - senegalski reżyser filmowy, aktor, scenarzysta oraz pisarz tworzący w języku francuskim. „Ojciec afrykańskiej kinematografii” i jednego z najsłynniejszych reżyserów z Afryki. Jego burzliwe życie stanowiło wspaniały materiał dla kina i twórcy tego fascynującego dokumentu postanowili to wykorzystać, krok po kroku opowiadając o losach senegalskiego artysty. Sembene był pisarzem, aktorem, aktywistą społecznym i podróżnikiem, ale w historii zapisał się przede wszystkim właśnie jako filmowiec – bezkompromisowy i odważnie opisujący rzeczywistość swojego kraju. Historia jego życia splotła się zresztą z losami samego Senegalu, który po latach francuskiej kolonizacji w 1960 roku odzyskał niepodległość. Również dla Sembene lata 60. okazały się przełomowe: za kamerę po raz pierwszy chwycił w 1963 roku, po powrocie z kilkuletniej podróży po Afryce i skończeniu studiów w moskiewskiej szkole filmowej. Od debiutanckiego „Borom Sarret” po ostatni, nakręcony na trzy lata przed śmiercią „Moolaadé” (2004), konsekwentnie podążał swoją artystyczną drogą, stając się pierwszym rozpoznawalnym, nagradzanym i cenionym na świecie afrykańskim twórcą filmowym. Ze znakomitą recepcją spotkał się zresztą również

jego dokumentalny portret: „Sembene!” trafił na najbardziej prestiżowe festiwale i został gorąco przyjęty m.in. w Sundance, Cannes i Wenecji.

10.05. g. 19.00 – „Surfing Soweto” reż. Sara Blecher - Klasyki Afryki

Surfując w Soweto (Surfing Soweto)

reżyseria: Sara Blecher

produkcja: RPA / 2010

czas trwania: 81 min

To historia zapomnianego pokolenia. Opowiada o trzech „surferach”, znanych jako Bitch Nigga, Lefa i Mzembe, jeżdżących po szczytach pociągów. Twórcy filmu podążali z nimi na dachy kolejnych pociągów sunących przez Soweto do melin Hilbrow i więzień Sun City, w poszukiwaniu źródła ich frustracji. Dokumentacja życia młodego pokolenia mieszkańców Soweto.

Sihle Mthembu, Mahala: „(...) humanistyczna opowieść zagłębiająca się w sytuację życiową dzieciaków, która popycha ich do beztroskiego ryzykowania życiem dla zabawy i sławy.”

Festiwale, nagrody:

2010: FF Tri Continental – Nagroda Publiczności, MFF Durban

12.05. g. 19.00 – Warsztaty kulturowo-językowe: amharski, hausa

16.05. g. 19.00 – Spray for change – street art w Kenii – wernisaż wystawy fotograficznej i spotkanie poświęcone artystom graffiti w Nairobi. Wystawa do 31.05.

„Spray for change” – street art w Kenii

Grffiti – street art - fuzja sztuki i działania społecznego, z założenia antystystemowa i nastawiona na przełamywanie barier – konwencji artystycznych, środków wyrazu, barier w kontakcie na linii sztuka-odbiorca...otwarcie, zmiany....

Street art w Kenii jest bardzo młody, ale rozwija się bardzo prężnie od blisko 15 lat. Kenijscy artyści szczególnie zaktywizowali się w czasach przemocy o podłożu etnicznym a przede wszystkim politycznym po wyborach w 2007 roku, a następnie przed kolejnymi wyborami w 2012 roku. Poprzez brawurowe akcje pokazali prawdziwe oblicze polityków i skandale polityczne oraz prowokowali ludzi do myślenia i bardziej świadomych wyborów. Ich akcje odbiły się szerokim echem w całym kraju i przełożyły na wynik wyborów.

Kenijscy artyści street artowi bardzo angażują się również w sprawy społeczne, wielokrotnie współpracując z mieszkańcami slumsów - wielu artystów właśnie z tych części miast pochodzi. Starają się burzyć stereotypy dotyczące środowisk biednych i często wykluczonych, budować pozytywny obraz zarówno mieszkańców slumsów jak też

pozostałych mieszkańców Kenii oraz generalnie, artystów wywodzących się z kontynentu afrykańskiego.

Na każdym kroku udowadniają jak wielki potencjał i siłę działania ma street art – w ich wydaniu jest on nasycony artyzmem i głębokimi treściami.

17.05. g. 19.00 – „Sea Shell ‘, „The Tree of Life” reż. Abdulcadir Said - Klasyki AfryKamery

Sea Shell - Muszelka

reż. Abdulcadir Ahmed Said

Produkcja: Somalia / 1992

Czas trwania: 2 min

Reżyser Abdulcadir Ahmed Said to najznamienitszy reżyser somalijski, którego twórczość, choć niewielka i ograniczona do szeregu krótkich metraży i dokumentów, stawia go wśród wielkich twórców kinematografii afrykańskiej. Jego film **Sea Shell - Muszelka**, zrealizowany w 1992 roku, to niezwykle dzieło, zawieszona w ciszy przed burzą, tuż przed rozpadem kraju, a zarazem stanowiący niepokojący prognostyk tego, co nadejść musiało. Grający obrazami film pokazuje młodą artystkę, która u wybrzeży starodawnej somalijskiej twierdzy podnosi wyrzuconą przez morze muszlę. Zasluchuje się w jej szumie i w historii wiejskiej dziewczynki, której świat zmierza ku zagładzie.

The Tree of Life -

reż. Abdulcadir Ahmed Said

Somalia 1988, 24 min

Gdzieś w Afryce jest drzewo, które reguluje życie – jeśli zostaje zniszczone, każda forma życia jaką znamy się skończy. Xassan przechodzi się przez piękny, odwieczny las w Somalii, wybiera drzewa zaczyna je ścinać. Nagle przenosi się na pustynię ...

20.05. g. 19.00 – Warsztaty pieśni – Andy Camara – zapisy*

Andy Camara - Wybitny tancerz i muzyk gwinejski. Urodził się w Conakry, w rodzinie o głębokich tradycjach artystycznych. Jego ojciec był szanowanym griotem, co sprawiało, że Andy od najmłodszych lat obcował z tradycyjną sztuką zachodniej Afryki

23.05. g. 19.00 – Aklilu Temesgen - ekspozycja obrazów i spotkanie z etiopskim artystą

Aklilu Temesgen, etiopski artysta. Urodził się w 1980 r. w Dessie w Etiopii. Ukończył studia o profilu artystycznym na uniwersytecie w Addis Abebie (Addis Abeba University School of Fine Art and Desing). W Addis Abebie posiada własne studio artystyczne. Od 2003 r. wystawia swoje prace na wielu wystawach grupowych i indywidualnych w Etiopii oraz za granicą. W Warszawie przebywa na rocznym stypendium wspieranym przez Open Society

Foundation. Studiuje w Polskiej Akademii Nauk nauki społeczne, kulturowe i dziennikarstwo (współpraca z Uniwersytetem w Lancaster).

24.05. g. 19.00 – „Dar Noir” reż. Hamadi Mwapachu - Klasyki Afryki

„Dar Noir”

Reż. Hamadi Mwapachu

Produkcja: Tanzania / 2015

Czas trwania: 114 min

Policjant wydziału ds. narkotyków policjant dorabia jako handlarz heroiny, znajduje wybawienie w ramionach pyskatej dziewczyny, która widzi w nim kochającego i łagodnego mężczyznę – jeśli tylko pozbędzie się demonów sprowadzających go na złą drogę.

30.05. g. 19.00 – Warsztaty kulturowo-językowe: suahili, somalijski

31.05. g. 19.00 – Warsztaty pieśni – Andy Camara – zapisy*

5.06. g. 12.00 – Warsztaty tańca – Andy Camara – zapisy*

5.06. g. 14.00 – Warsztaty kulinarne – udział płatny, zapisy*

6.06. g. 19.00 – Współczesna rzeźba Senegalu: Ousmane Sow – Ewa Kalinowska

Ousmane Sow- senegalski rzeźbiarz specjalizujący się w rzeźbach ludzkich postaci w naturalnych wymiarach. Jego artystyczna droga była dość niezwykła. Urodził się w Dakarze, stolicy Senegalu w 1935 roku. Chociaż zaczął rzeźbić już jako dziecko, studiował księgowość i pielęgniarstwo. Po dyplomie z fizjoterapii przeniósł się do Paryża jako młodzieniec. Wiedza z dziedziny anatomii znacząco wpłynęła na jego późniejsze prace. W Paryżu poza pracą zawodową, zaczyna tworzyć krótkie filmy oraz małe rzeźby. W wieku 50 lat wraca do Senegalu i decyduje się poświęcić rzeźbiarstwu. W 1988 roku ma miejsce jego pierwsza wystawa z serii poświęconej ludności Nuba i od razu zyskuje międzynarodowy rozgłos stając się jednym z najważniejszych współczesnych rzeźbiarzy kontynentu afrykańskiego.

10.06. g. 19.00 – Wieczór poezji afrykańskiej – promocja książki „*Nipe kalamu Odsłony dawnej literatury suahili*” pod redakcją Iwony Kraski-Szlenk oraz czytanie poematów literatury suahili i etiopskich.

„*Nipe kalamu Odsłony dawnej literatury suahili*”- eseje zebrane w tym tomie powstały jako wyraz fascynacji Autorów obszarem badań niemal zupełnie w Polsce nieznanym, a mianowicie dawną literaturą powstałą w języku suahili. Jako cezurę czasową „dawności” przyjęto przełom XIX i XX w., gdyż do tego czasu literatura suahili pozostawała całkowicie poza wpływami literackiej tradycji europejskiej, zachowując swój oryginalny charakter zarówno w zakresie poruszanej tematyki, jak i kryteriów formalnych i estetycznych. Książka ma na celu pokazanie polskiemu czytelnikowi drobnego wycinka tego ogromnego

dziedzictwa literackiego na przykładzie kilku wybranych zagadnień, które autorów-suahilistów, szczególnie urzekły i skłoniły do twórczych przemyśleń i refleksji. Ta bardzo ciekawa pozycja przybliży Czytelnikom mało u nas znaną kulturową spuściznę wybrzeża Wschodniej Afryki i z pewnością zachęca do jej dalszego poznawania.

11.06. g. 12.00 – Afryka wyznacza trendy innowacjom – warsztaty i rzeźba recyklingowa

12.06. g. 12.00 – Warsztaty tańca – Andy Camara – zapisy*

13.06. g. 19.00 – Kobiety Afryki: Laurence Gavron, Siti Binti Saad, Penina Muhando, Diane Magesa

Penina Muhando Mlama, ur. w 1948 – dramatopisarka z Tanzanii. W swej twórczości porusza współczesną problematykę społeczną, a w formie nawiązuje do tradycyjnych gatunków opowieści ustnych i pieśni. Jest założycielką popularnej w latach 1980-tych grupy teatralnej „Paukwa”, dla której pisała i reżyserowała przedstawienia, biorąc w nich również udział jako aktorka. Penina Muhando Mlama jest profesorem Uniwersytetu Dar es Salaam i obecnie pełni prestiżową funkcję dyrektora panafrykańskich studiów im. Mwalimu Nyerere. W poprzednich latach sprawowała wiele znaczących funkcji akademickich (była m. in. dyrektorem instytutu i prodziekanem na UDS) oraz w organizacjach i kampaniach społecznych. Jej dorobek badawczy poświęcony jest problematyce literaturoznawczej, edukacyjnej, a także feministycznej.

Siti Binti Saad (ok. 1890-1950) – światowej sławy pieśniarka z Zanzibaru. Śpiewała w stylu *taarab* w języku suahili, ale również po arabsku i w hindi. Jej kariera rozwinęła się błyskawicznie na Zanzibarze, a wkrótce potem jej piękny głos słyhać było w innych miastach wybrzeża Wschodniej Afryki, a nawet w Indii. W 1928 r. Siti ze swoim zespołem nagrała pierwsze płyty i jeszcze w tym samym roku wyjechała na koncerty i dalsze nagrania do Bombaju (dla wytwórni Columbia); w sumie nagrała ponad 100 pieśni, które na płytach '78' rozeszły się w wielotysięcznych nakładach w krajach Afryki (Tanganika, Kenia, Uganda, Kongo, Somalia, Komory), Indii i w południowej Arabii. W dzisiejszej Tanzanii jest symbolem niezależnej kobiety, która dzięki wielkiemu talentowi i pracy osiągnęła niezwykle karierę, mimo bardzo skromnego pochodzenia i różnego rodzaju przeszkód natury społecznej.

Diana Magesa – światowej renomy projektantka mody z Tanzanii; w swoich niezwykle oryginalnych projektach wykorzystuje naturalne materiały, m. in. części roślin i korę różnych gatunków drzew. Zdobyła wiele międzynarodowych nagród.

16.06. g. 19.00– Karykatury afrykańskie

20.06. g. 19.00 - Promocja komiksu Mity i postaci Afryki w komiksie

WSTĘP WOLNY

*Zapisy: pzajac@sdk.pl